

Reálna interaktivita a nezáväznosť rozvojového plánovania a jeho dopad. Solidarita a partnerstvo pri riešení priorit v regióne

Ako financovať projekty cestovného ruchu (?)

alebo

Ako financovať nehnuteľnosti v developmente (?)

Diskusné stretnutie časopisu Stavebné fórum.sk

Streda 1. 10. 2008

AquaCity Poprad

01. 10. 2008

Prešovský samosprávny kraj

Prešovský kraj

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Kompetencie v cestovnom ruchu:

**Zákon č. 503/2001 o podpore
regionálneho rozvoja definuje, že:**

podpora regionálneho rozvoja je zameraná

okrem iného aj na **ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU**

(§ 3 odst. 2 písm. e/).

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja

Hlavné ciele:

- zabezpečiť vyvážený hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj Slovenskej republiky,
- odstrániť alebo zmierniť rozdiely v úrovni hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov,
- zabrániť vzniku nových oblastí s nízkou ekonomickou výkonnosťou a životnou úrovňou obyvateľov ako aj trvalo udržať hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj regiónov

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Zákon č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (Zákon o samosprávnych krajoch)

Vymedzuje pôsobnosť samosprávneho kraja pri výkone samosprávy – starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov

VÚC = R E G I Ó N

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Prešovský samosprávny kraj

Prešovský kraj

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Kompetencie VÚC v oblasti cestovného ruchu

- koordinovanie** plnenia koncepcií a úloh súvisiacich s rozvojom CR,
- poskytovanie** podkladov, informácií, číselných údajov, rozborov a vyhodnotení orgánom štátnej správy a obciam na základe ich žiadosti.

Kompetencie obcí a miest v oblasti cestovného ruchu

- vypracúvanie **programov CR**,
- **koordinovanie** spolupráce právnických osôb vo veciach CR.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Kompetencie v oblasti cestovného ruchu

Z hľadiska finančného zabezpečenia uvedených kompetencií je podstatné, že mesto/obec i samosprávny kraj zabezpečujú plnenie svojich úloh v oblasti CR z vlastných rozpočtov.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Kompetencie v oblasti cestovného ruchu

**Kto má byť najzodpovednejší
iniciátor rozvojového pohybu v
regióne v zmysle solidarity a
subsidiarity???**

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Kompetencie v oblasti cestovného ruchu

Ministerstvo hospodárstva zodpovedá za vypracovanie rozvojovej stratégie CR, určenie zásad štátnej politiky CR, koordináciu rozvoja a regionálnu spoluprácu v CR, vytváranie podmienok pre medzinárodnú spoluprácu v CR.

Pri Výbore NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie je zriadená Komisia pre CR.

Na plnenie úloh marketingu, propagácie a šírenia informácií o CR Slovenska zriadilo MH SR v r. 1995 Slovenskú agentúru pre CR.

III. Národná rada SR
Vláda SR

Ministerstvo hospodárstva

-odbor cestovného ruchu
ostatné ministerstvá
Združenie miest a
obcí Slovenska

Cieľ

Republika

Slovenská agentúra pre
CR

Zväzy/asociácie CR –
odvetvové
Profesijné združenia

II. Samosprávny kraj
-odbor RR

Región

Regionálne združenia
cestovného ruchu
Regionálne turistické
informačné kancelárie

I. Regionálne
združenia
miest a obcí
Obecný/ mestský
úrad

**Obec/mesto = stredisko
cestovného ruchu**

Miestne združenia
cestovného ruchu
Miestne turistické
informačné kancelárie

Podniky cestovného
ruchu

Orgány štátnej správy
a samosprávy

Podnikateľská sféra

Kompetencie v oblasti cestovného ruchu

Ministerstvo hospodárstva zodpovedá za vypracovanie rozvojovej stratégie CR, určenie zásad štátnej politiky CR, koordináciu rozvoja a regionálnu spoluprácu v CR, vytváranie podmienok pre medzinárodnú spoluprácu v CR.

Pri Výbore NR SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie je zriadená Komisia pre CR.

Na plnenie úloh marketingu, propagácie a šírenia informácií o CR Slovenska zriadilo MH SR v r. 1995 Slovenskú agentúru pre CR.

Vláda začala plniť svoje optimistické programové vyhlásenie aj pre CR ,ktoré hovorí o rozvoji CR ako oblasti verejného záujmu s tým, že vláda sa zaviazala realizovať úlohy v oblasti jeho naštartovania, tvorby satelitného účtu, vytvorenia systému podporných nástrojov, inštitucionálneho usporiadania a v neposlednom rade podpore zonácie chránených území Slovenska.

Bola spracovaná Štátna politika cestovného ruchu SR so zámermi pre :

- zvyšovanie konkurencieschopnosti Slovenska a jeho trvalo udržateľný rozvoj,
- rozvoj zamestnanosti a flexibilita pracovných trhov,
- regionálny rozvoj a rozvoj podnikania,**
- prezentácia a propagácia Slovenska.

Vláda začala plniť svoje optimistické programové vyhlásenie aj pre CR ,ktoré hovorí o rozvoji CR ako oblasti verejného záujmu s tým, že vláda sa zaviazala realizovať úlohy v oblasti jeho naštartovania, tvorby satelitného účtu, vytvorenia systému podporných nástrojov, inštitucionálneho usporiadania a v neposlednom rade podpore zonácie chránených území Slovenska.

Bola spracovaná nová Stratégia rozvoja CR Slovenska na roky 2007 – 2013, lebo stará Stratéga vraj nebrala do úvahy nový sociálny rozmer európskych dokumentov o CR a politiku trvalo udržateľného rozvoja.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Ďalšie dokumenty na podporu CR

- ▣ **Regionalizácia cestovného ruchu**
- ▣ **Národný strategický referenčný rámec Slovenska**
- **OP KaHR**
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR,**
- **Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja**
na roky 2005 – 2010
- **Koncepcia územného rozvoja Slovenska**
- **Marketingová stratégia cestovného ruchu SR**
- **Národný program reforiem...**

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Politiky EÚ na podporu CR

Príprava európskej Agendy 21 pre CR na základe Akčného programu pre udržateľnejší európsky CR

Najdôležitejšou výzvou sú globálne a klimatické zmeny a kvalita.
Kľúčová je tu udržateľnosť a je definovaná ako potenciálna hnacia sila pre inovácie a rast.

Zdôrazňuje sa potreba zverejňovania a vzájomnej výmeny dobrej praxe a podpory zúčastnených subjektov

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Politiky EÚ na podporu CR

Prvou zásadou tejto agendy bude holistický a integrovaný prístup, rozvoj partnerstiev.

Európska Komisia si spracováva Agendu, ktorá bude vodítkom v oblasti ostatných politik ovplyvňujúcich CR.

Je to povzbudivé a inšpiračné aj pre naše národné prostredie ak to s CR myslíme naozaj vážne.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

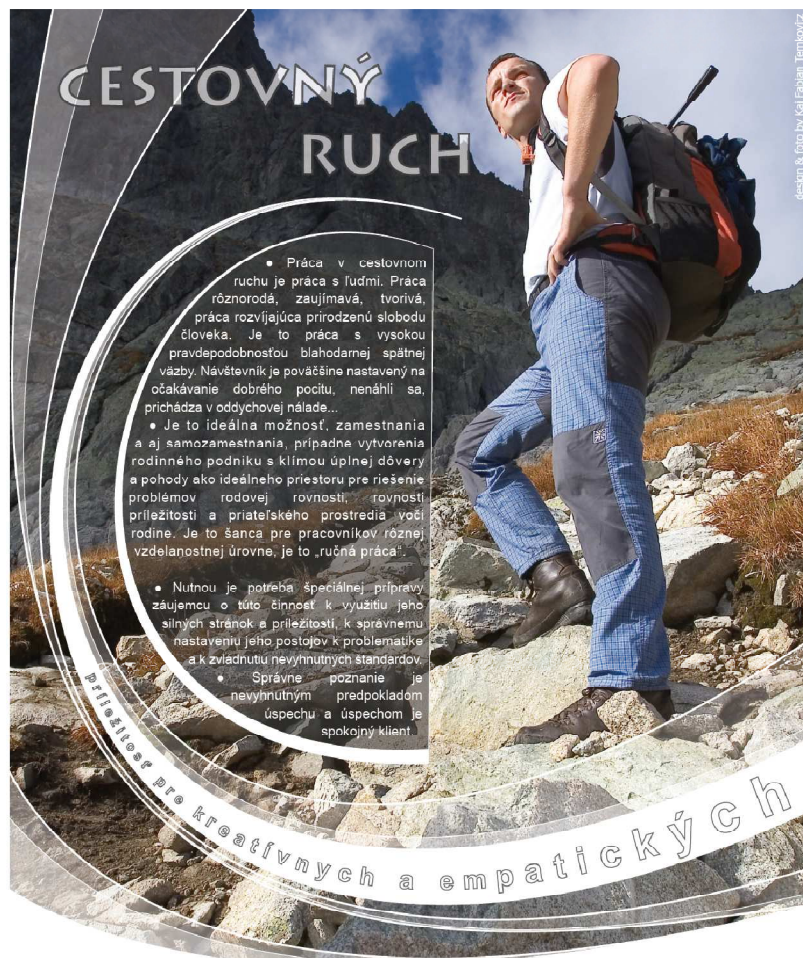

Teda politik a informácií je
neurékom, no systém sa stále správa
tak trochu živelne.

Kde je problém?

Postrehy...?

✓ Najvyššia národná autorita pre CR je integrovaná na

MH SR aj keď prioritne pracuje s prioritnou ponukou územia/prírodné a kultúrne dedičstvo/ a hovorí sa , že jeho agenda je nástrojom regionálneho rozvoja.

✓ Nemá špeciálne kompetenčné prierezové postavenie voči iným rezortom a o počte pracovníkov alebo disponibilnom rozpočte ani nehovoríac. Jej kompetencie sú veľmi všeobecné.

Diskusné stretnutie
Diskusné stretnutie

01. 10. 2008

Základná plánovacia jednotka...?

✓ Minimálne zabezpečenie zverejňovania čo najpresnejších analytík štatistických a výskumných štandardných ukazovateľov a rozborov aspoň od úrovne NUTS IV by bolo veľkým prínosom v tejto dobe projektových iniciatív.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Operatíva alebo stratégia VÚC...?

✓ Projektové riešenie útvarov CR na VÚC pôsobí ako výraz nedospelosti. Od zárodkov destinačného manažmentu to môže mať veľmi ďaleko a informačných kancelárii je v teréne dost'.

Odborné materiály je lepšie nakúpiť na trhu, prípadne ich podklady pretože v rozpočtové prostredie je antiinovatívne.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Siete...?

Takmer každý rezort má aspoň jednu nejakú vlastnú alebo zmluvnú agentúrnu sieť ktorá však vzájomne sú nekoordinované a nespolupracujú, čo má vplyv na ich udržateľnosť a obmedzenie špecializácie.

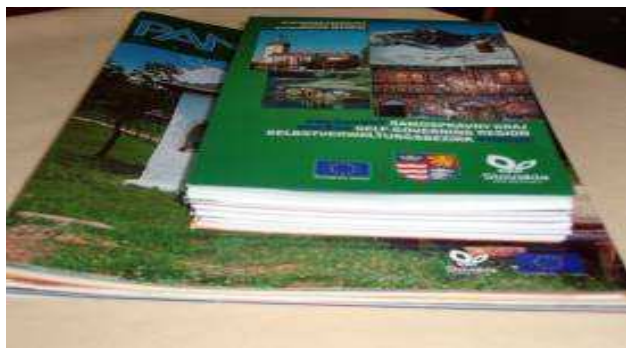
01. 10. 2008

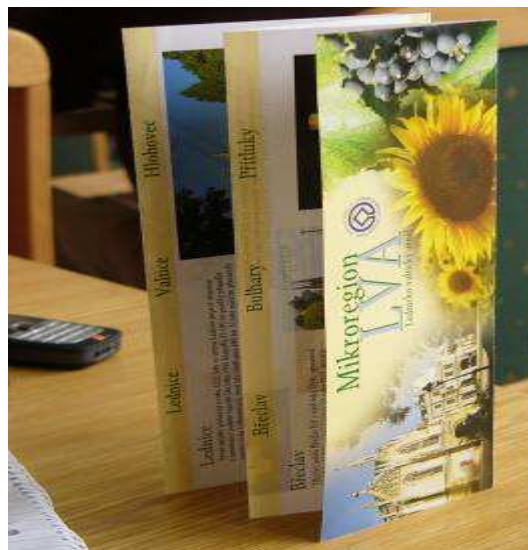
Diskusné stretnutie

Používanie administratívne stanovenej regionalizácie CR sa v súdržnosti územia veľmi neprejavuje. Takéto územia sa môžu reálne zjednotiť len iniciatívami typu LEADER/prístup z dola/.

z dola/.

Diskusné stretnutie

01. 10. 2008

Postrehy....?

- **Bude kúpeľníctvo katalyzátorom rozvoja CR?/téma nedávnych konferencií/**
  - **Bude Program rozvoja vidieka ako neštrukturálny fond rešpektovať Regionalizáciu CR?**
  - **Vyrieši zákon o tzv „špecializovaných“ združeniach CR niečo? Ak sú dnes považované pasívne, to znamená , že nemajú ani trochu súdržnosti. Už sme tu mali povinné komory a pod. Ak to má byť zárodok destinačného manažmentu ,tak to nemôžu byť len hotely a reštaurácie...**
- **Aké budú pravidlá výberu podporených projektov vzhľadom na rezortnú koordináciu pre dosiahnutie zásady koncentrácie? .**

Kedy sa zníži administratívna náročnosť implementácie podporných fondov a nebude podliehať politickým zmenám?

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Projektový proces je dynamický proces a veľmi ťažkopádne a nejednoznačne sa implementuje finančnou stratégiou MF SR historicky vyvinutou pre statický rozpočtový proces štátnej správy.

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Samosprávne authority považujú väčšine improvizujú v tejto odbornosti od inštitucionálneho hľadiska až po svoje politiky .

Absentujú regionálne koordinované postupy.

Riešenie obecných politík nie je regionálnym rozvojom.

Samosprávy väčšinou riešia svoje správcové povinnosti ,no neplnia úlohu zákonného koordinátora verejného života formou reálnych PPP partnerstiev.

Väčšinou si neuvedomujú vo svojej „laickosti“, že sú len jednou/politickou/zložkou spoločnosti.

Pre dosiahnutie cieľov udržateľnosti musia však rešpektovať spoluprácu aj s podnikateľským sektorom a občianskymi /nepolitickými/iniciatívami. Inak sa synergické efekty nedajú dosahovať a zdržuje sa vývoj .

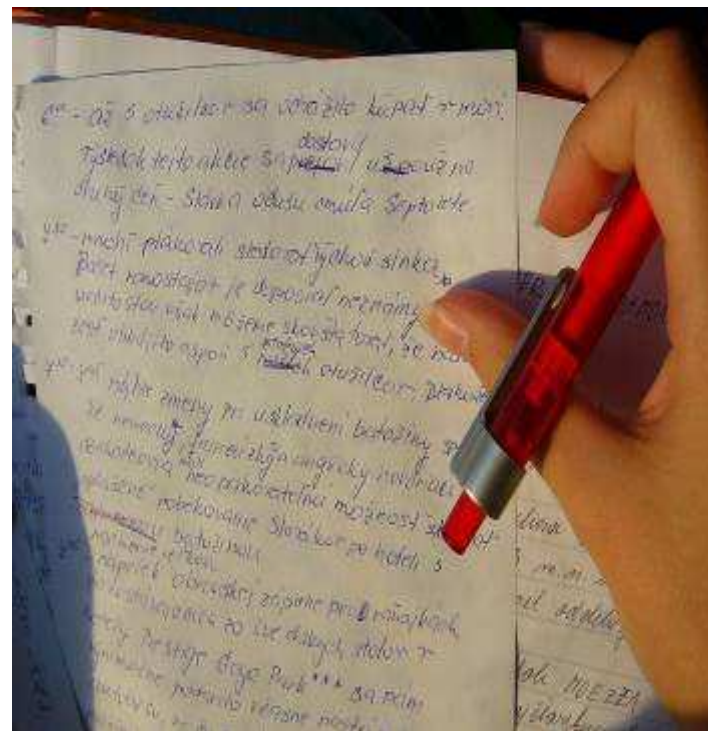

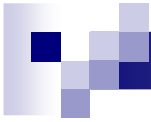
Samospráva však zo zákona zodpovedá za regionálny rozvoj a preto má povinnosť **iniciatívy a koordinácie, aj keď ju častokrát predbehujú občianske iniciatívy .**

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Je roztrieštená správa a riadenie inštitúcií práve primárnej ponuky pre CR/kultúrne pamiatky,národné parky,jaskyne../ . Supraštruktúra CR sa vyvíja chaoticky.

Pretrvávajúce falošné mýto, že prioritou pre rozvoj CR je infraštruktúra, teda v odbornej terminológii CR až terciálna ponuka.

CR funguje hlavne tam kde je už spomínaná primárna ponuka a prijateľná sekundárna ponuka/zaujímavý ľudský „software“- atmosféra,pohoda/.

VÚC ako zákonom definované regióny sú historicky a aj geograficky nesúdržné, čo je veľkým hendikepom práve pri narastajúcom požadovaní prístupu LEADER /prístup z dola/ pri projektovaní rozvojových projektov. Preto implementácie sa stávajú obtiažné a rizikové.

Poslanecké zbory VÚC sú ešte anonymnejšie vrátane svojich výstupov ako zbory na obciach a mestách. Výkonné orgány VÚC sú ich zrkadlom a väčšinová ich agenda je statická ako na bývalých štátnych úradoch krajského typu.

Chýba definovanie strategických regionálnych projektov.

Absentujú komunikačné štandardy v CR.

Programy a plány ako najvyššie verejné koordinačné nástroje podpory rozvoja sa robia ako nezáväznú a mnohokrát nemerateľné dokumenty, chaoticky pozmeňované podľa potreby nátlakových skupín a jednotlivcov. Často sa robia izolovane za múrmi obce bez regionálnych interaktivít a s formálnym zapojením občanov.

Pretrváva spoločenské pnutie a vytvára sa prostredie pre „falošných prorokov“, zvlášť v súčasnom čase zvýšenej medzinárodnej finančnej solidarity EÚ/pohodlní poslanci, špekulatívne agentúry.../.

Absentuje zákonne definovanie subregiónov na úrovni NUTS IV ako základného/optimálneho/ plánovacieho územia a tvorby destinačných manažmentov.

V teréne chýba dostatočne reálne kritická masa obyvateľstva ktorá by vplývala na tieto inštitúty. Je to pozostatok vplyvov rôznych odvetví z minulosti ako je školstvo, polícia a podobne.

Je tu výrazná absencia vplyvu mladej generácie na spoločenský život.

Je tzv. "primárna", ponuka ešte dnes skutočne primárnou vo vnímaní a rozhodovaní sa návštevníkov o cieľovom mieste?

Nenaberajú dnes u novej stresovanej generácie prioritu iné aspekty pre výber cestovania?

Nie je primárnym pre cestujúceho práve zážitok, nech je kdekoľvek a kedykoľvek?

Kde je výskum v tejto oblasti ???

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Nestáva sa CR akousi show?

Máme nástroje na záchranu prioritnej ponuky?

NAOZAJ???

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

Ďakujem za pozornosť!

Ing. Vladimír Petra
RRA Tatry - Spiš

Presentation produced by: Bc. Martin Gallik

01. 10. 2008

Diskusné stretnutie

